

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH

GMINY POLSKA CEREKIEW

NA LATA 2016 - 2025

POLSKA CEREKIEW –październik 2016 ROK

Spis treści

1. Wstęp	str 3
2. Charakterystyka Gminy Polska Cerekiew uwzględniająca problemy społeczne.....	str 13
3. Infrastruktura polityki społecznej w Gminie Polska Cerekiew.....	str 20
4. Priorytety polityki społecznej w Gminie Polska Cerekiew.....	str 24
5. Potrzeby oraz preferencje polityki społecznej w Gminie Polska Cerekiew	str 27

1. Wstęp

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ma w założeniach pełnić rolę schematu integrującego działania poszczególnych uczestników życia społecznego w gminie. Podstawową funkcją strategii powinno

być, z jednej strony dostarczanie podmiotom polityki społecznej oraz mieszkańcom, informacji o długookresowych uwarunkowaniach rozwoju infrastruktury społecznej, z drugiej strony – deklaracją i zobowiązaniem władz gminy do podjęcia określonych przedsięwzięć i działań. W tym kontekście strategia powinna wskazywać cele, ich hierarchię, możliwości realizacji tych celów, jak też narzędzia i instrumenty stosowane w procesie wdrażania kolejnych działań. Jest także programem rozwoju, który formułuje cele długofalowe i sposoby ich realizacji, ustala hierarchię, podporządkowuje działania doraźne celom długofalowym. Strategia ma charakter partnerski – społeczny. Określa kierunki i granice działań władz oraz udział innych partnerów. Jest stale aktualizowana i korygowana.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana w oparciu o:

- Strategię Rozwoju Gminy Polska Cerekiew do 2015 roku,
- Wojewódzką Strategię Integracji i Polityki Społecznej 2004 – 2006.

Bazą opracowania strategii były dane statystyczne zgromadzone i opracowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi. Strategia pomocy społecznej Gminy Polska Cerekiew będzie posiadała atut społecznego wysiłku wszystkich zainteresowanych niesieniem pomocy osobom i rodzinom, które takiego wsparcia potrzebują. Osiągane efekty w dużym stopniu uzależnione będą od powszechnej akceptacji przez samorząd gminy i sojuszników działań pomocowych. Przyjęcie strategii nie zamyka procesu doskonalenia i weryfikacji polityki społecznej Gminy Polska Cerekiew w sferze pomocy społecznej. Doświadczenia zdobywane w trakcie realizacji celów i zadań strategii pozwolą na aktualizację jej założeń. Liczymy na społeczną akceptację w osiągnięciu celów strategii pomocy społecznej.

Opracowana strategia umożliwi wyłonienie głównych celów i kierunków polityki społecznej, podporządkuje działania doraźne działaniom długofalowym z wykorzystaniem silnych stron i szans rozwojowych, a kompensowanie słabych stron i zagrożeń.

Pozwoli na lepsze zagospodarowanie zasobów ludzkich, sprzętowych, obiektów, instytucji, środków finansowych oraz wiedzy.

Zwiększy szanse na pozyskanie dodatkowych, zewnętrznych źródeł finansowania dla poszczególnych działań polityki społecznej.

MISJA STRATEGII

„ Polityka społeczna zapewnia naszym mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, kompleksową pomoc rodzinom, wspomaga potrzebujących, służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz umożliwia pełne uczestnictwo w życiu społeczeństwa”.

WIZJA STRATEGII

***Pomoc społeczna Gminy Polska Cerekiew
Fundamentem wsparcia socjalnego
oraz aktywizowania mieszkańców.***

Określone w strategii cele winny być osiągnięte do 2015 roku. Jest to jednak uwarunkowane przestrzeganiem przez samorząd, służby socjalne i partnerów społecznych, przyjętych form i zasad działania, a przede wszystkim – wyzwalaniem aktywności środowiska lokalnego na rzecz rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Rozwinie się system systematycznego monitorowania problemów rodzin i dzieci oraz zostaną stworzone warunki do uruchomienia zintegrowanych działań, umożliwiających szybką i skuteczną pomoc w sytuacjach kryzysowych oraz przeciwdziałających zjawiskom marginalizacji. Pomoc środowiskowa stanie się dominującą formą pomocy społecznej. Wzrośnie liczba lokalnych ośrodków wsparcia, nastąpi rozwój i podniesienie jakości usług organizowanych w miejscu zamieszkania. Podjęte zostaną działania na rzecz pobudzania aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją. Podstawowym jednak warunkiem skutecznego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym jest podwyższenie świadomości mieszkańców gminy na temat głównych przyczyn i skutków tych zjawisk oraz możliwości zapobiegania biegania ich powstawaniu.

CEL GŁÓWNY STRATEGII

*Pomoc społeczna
Skuteczna i sprawna jednostka
wsparcia społecznego
Mieszkańców Gminy Polska Cerekiew*

W wyniku złożonego procesu transformacji ustrojowej wielu mieszkańców Gminy Polska Cerekiew znalazło się w niekorzystnym położeniu społeczno-ekonomicznym. Ukryte bezrobocie, zastój gospodarczy, stagnacja na rynku pracy co znacznie pogorszyło sytuację materialno-bytową rodzin wyznacza pomocy społecznej szczególną pozycję w ogólnym systemie wsparcia społecznego mieszkańców gminy. Osiągnięcie stanu określonego w głównym celu strategii wymaga realizacji podstawowych założeń strategicznych, dotyczących pomocy społecznej w Gminie Polska Cerekiew, w tym przede wszystkim:

- ✓ opracowania programów rozwiązywania najistotniejszych kwestii społecznych przy bardzo dużym udziale partnerów społecznych.
- ✓ zmian ustawowych w zakresie pomocy społecznej w celu zmniejszenia rozbieżności między zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej, a finansowymi możliwościami ich realizacji.
- ✓ zaspakajanie potrzeb socjalnych mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych narażonych na zjawiska marginalizacji.
- ✓ zmian w mentalności mieszkańców gminy co do roli i zadań pomocy społecznej i kształtowania świadomości w tej sferze.

GŁÓWNE OBSZARY STRATEGII

DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE

KRYZYS RODZINY

MARGINALIZACJA GRUP SPOŁECZNYCH

**KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMOŚCI
W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ**

WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU PARTNERÓW SPOŁECZNYCH

Ww. cele są współzależne, służą do realizacji wizji i osiągnięcia celu głównego strategii.

Długotrwałe bezrobocie.

Wyodrębnienie tego obszaru w strategii jest niezbędne, ponieważ dominującą obecnie grupą, szukającą wsparcia są właśnie bezrobotni. Niska skuteczność programów rynku pracy na rzecz długotrwałe bezrobotnych pogłębia zjawisko dziedziczenia bezrobocia, degradację świadczeniobiorców oraz pogłębiający się obszar ubóstwa.

Cel strategiczny obszaru.

Sprawny i skuteczny system przeciwdziałania i zapobiegania skutkom długotrwałego bezrobocia wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej. Osiągnięciu ww. celu służyć będą następujące cele operacyjne:

Wysoka skuteczność programów na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej długotrwale bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będzie uczestniczyć w opracowywaniu i wdrażaniu programów aktywizacji bezrobotnych, przede wszystkim tych długotrwale poszukujących pracy. Pracownicy socjalni dysponują wnikliwą diagnozą sytuacji społeczno-bytowej rodzin oraz faktyczną oceną zainteresowania bezrobotnych zmianą swojej sytuacji życiowej, mogą wskazać środowiska, które w pierwszej kolejności winny być obejmowane programami celowymi.

Realizacja tego celu zależeć będzie między innymi od:

- ścisłej współpracy między Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie - Koźlu oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz aktywizacji zawodowej,
- opracowania i realizacji programów aktywizacyjnych świadczeniobiorców,
- kierowania do robót publicznych, interwencyjnych spośród świadczeniobiorców pomocy społecznej,

Zmniejszenie zjawiska dziedziczenia bezrobocia w rodzinach objętych pomocą społeczną.

Pojawiło się nowe zjawisko dziedziczenia bezrobocia przez młodych członków rodzin, którzy nie mają szans trafić na rynek pracy, z uwagi na niskie wykształcenie i brak odpowiednich kwalifikacji. Bezzadność, pesymizm młodych ludzi, a także niechęć do współpracy na rzecz zmian, to częste zjawisko. Warunkiem osiągnięcia tego celu będzie:

- wspieranie absolwentów aktywizacji zawodowej ,
- doskonalenie współpracy Gminy Polska Cerekiew i Powiatowego Urzędu Pracy na rzecz tworzenia programów pomocy rodzinom objętym pomocą społeczną ,
- inicjowanie działań na rzecz dostosowywania kształcenia i doksztalcania do potrzeb rynku pracy,
- opracowywanie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.

Zmniejszenie degradacji społeczno-zawodowej świadczeniobiorców pomocy społecznej.

- opracowanie i realizacja programów specjalnych na rzecz długotrwale bezrobotnych,
- opracowywanie programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk najuboższych,
- inicjowanie tworzenia nowych miejsc pracy.

Kryzys rodziny

Cel strategiczny:

Prawidłowo funkcjonująca rodzina.

Gwarancją dla prawidłowego rozwoju dziecka jest dobrze funkcjonująca rodzina. Wszelkie występujące w rodzinie zaburzenia mogą prowadzić i na ogół prowadzą do jej dezorganizacji jako środowiska wychowawczego. Rodzina zdezorganizowana, rozpatrywana z punktu widzenia jej funkcji wychowawczych, stanowi zawsze zagrożenie dla prawidłowego rozwoju moralnego i społecznego dzieci, choć stopień tego zagrożenia nie jest oczywiście jednakowy. Rodzinę stanowi grupa ludzi zależnych od siebie w zaspokajaniu swoich potrzeb uczuciowych, społecznych i duchowych. Jako podstawowa komórka społeczna, będąca ukształtowaną grupą społeczeństwa ludzkiego, rodzina zapewnia swoim członkom podstawowe warunki rozwoju biopsychologicznego i przygotowuje się do życia w społeczeństwie, kształtuje osobowość, przekazuje normy kulturowe oraz społeczne systemy wartości. Stanowi naturalne środowisko, w którym człowiek wzrasta i rozwija się.

Rodzina jako podstawowa grupa społeczna spełnia istotne funkcje w interesie społeczeństwa, zaspakajając zarazem potrzeby psychiczne, emocjonalne i społeczne swych członków. A zatem wypełnia dwojakiego rodzaju zadanie: wobec społeczeństwa i wobec jednostki wchodzącej w jej skład.

Działania zaplanowane w ramach tego obszaru dla realizacji poszczególnych celów operacyjnych, skupiają się przede wszystkim na prawidłowym funkcjonowaniu rodziny

System zapobiegania kryzysom rodziny i wspierania rodzin w kryzysie.

Podstawowym warunkiem realizacji ww. celu będzie:

- większa dostępność do poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego,
- utworzenie gminnego systemu zapobiegania kryzysom rodziny poprzez podmioty działające na terenie gminy.

Odpowiedzialność naturalnej rodziny za los dziecka.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem gwarantującym prawidłowy rozwój dziecka i zaspakajanie jego potrzeb. Interakcje między członkami rodziny przebiegające w dobrym klimacie emocjonalnym, oparte na uczuciach wzajemnej życzliwości i akceptacji, na poczuciu bezpieczeństwa, wzbogacają doświadczenie i osobowość dziecka.

Najbardziej naturalnym przygotowaniem dziecka do samodzielnego życia w społeczeństwie jest wychowanie w rodzinie własnej. Największą wartość wychowawczą rodziny macierzystej, decydującą o jej trwałości, wynika z więzi uczuciowej, która łączy jej członków.

Dlatego też środowisko to należy wspierać i wzmacniać poczucie odpowiedzialności rodziców za wykształcenie i przygotowanie do samodzielnego życia.

Dla osiągnięcia tak zdefiniowanego celu niezbędne będzie podjęcie działań, w tym przede wszystkim:

- stworzenie sieci współpracy podmiotów działających na terenie gminy na rzecz rodziny, w tym spędzania wspólnego czasu wolnego dzieci i rodziców.

Sprawny system przeciwdziałania patologiom społecznym.

Szczególną rolę w działaniu przeciw patologiom społecznym, obok innych podmiotów, powinien odgrywać ośrodek pomocy.

Urzeczywistnienie tego celu w dużym stopniu zależeć będzie od podjęcia następujących działań:

- opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania zjawiskom patologii (między innymi gminnego programu profilaktyki alkoholowej),
- stworzenie sprawnego systemu pomocy dla osób uzależnionych,
- kreowanie pozytywnych wzorców osobowych,
- nawiązanie współpracy z Kościołem Katolickim oraz oddziałami „Caritas”.

Marginalizacja grup społecznych.

Wśród zjawisk sprzyjających marginalizacji na uwagę zasługuje przede wszystkim pogłębiająca się patologia, brak aktywizacji, także zjawisko alienacji.

Konstytucja R.P. w art.32,ust.2 stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

Należy więc podejmować działania przeciwdziałające zjawiskom odrzucenia, czyli stworzyć:

✓ Sprawny i skuteczny system zapobiegania marginalizacji grup społecznych.

Aby osiągnąć tak zdefiniowany cel należy zrealizować następujące działania :

- Inicjowania tworzenia grup samopomocowych.
- Opracowania i realizacji programu leczniczo-terapeutycznego dla środowisk dotkniętych patologią.
- Inicjowania tworzenia bazy leczniczej dla osób dotkniętych patologią.
- Inicjowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Popularyzacja modelu zdrowego stylu życia.

Kształtowanie świadomości w sferze pomocy społecznej.

Kształtowanie świadomości o roli i zadaniach pomocy społecznej jest podstawowym warunkiem akceptacji przez społeczeństwo proponowanych form pomocy oraz przyjętych zasad pracy.

Cel strategiczny :

Wysoka świadomość mieszkańców gminy co do roli i zadań pomocy społecznej.

Przewiduje się realizację celów operacyjnych :

Ukazywanie efektów ludzkiej aktywności i podjęcia wysiłku zmiany swojej sytuacji życiowej, to bardzo istotny element budzenia wiary w sens działania.

Osiągnięcie tego celu możliwe jest poprzez:

- organizowanie konkursów np. człowiek sukcesu, najlepsza wieś,
- inicjowanie spotkań na rzecz budzenia potrzeby aktywności.

Zminimalizowany zakres finansowych świadczeń pomocy społecznej.

Pomoc finansowa, to jedno z narzędzi umożliwiających realizację wspólnie opracowanego z pracownikiem socjalnym planu wychodzenia z pomocy. Niezbędnym staje się:

- Wypracowanie zasad współpracy z klientem pomocy społecznej (kontrakty i ich rozliczanie).
- Dążenie do krótkotrwałego obejmowania świadczeniami pomocy.
- Uruchamianie pozamaterialnych form pomocy.
- Większa weryfikacja przyznanych świadczeń.
- Budowanie systemu wsparcia wśród podopiecznych.

Pełna informacja dla osób zainteresowanych zadaniami pomocy społecznej.

Osiągnięcie tego celu przewiduje się poprzez:

- organizowanie punktów informacyjnych GOPS,
- spotkania informacyjne dla współpracujących instytucji na temat zadań i możliwości pomocy społecznej.

Pełna aktywność podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów.

Na aktywności podopiecznego należy budować plan pomocy.

Realizacja tego celu zależy od:

- kontraktowania pomocy społecznej uzależniającej zakres świadczeń od aktywności świadczeniobiorców,
- promowanie osób, które dzięki własnej aktywności poprawiły warunki bytowe, lub wyszły z kręgu świadczeniobiorców,
- podejmowanie nowych inicjatyw poprzez pracowników socjalnych na rzecz aktywizacji,
- pobudzanie aktywności do organizowania samopomocy.

Duża aktywność pracowników socjalnych w kształtowaniu świadomości roli i zadań pomocy społecznej.

Osiągnąć to można poprzez:

- podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia obciążenia pracowników socjalnych pracą biurową i liczbą klientów,
- stworzenie systemu nagród dla pracowników socjalnych

Różnorodność form wsparcia poprzez:

- utworzenie i umożliwienie dostępu do informacji o ofertach pracy, także do internetu,
- rozwój wolontariatu.

Wykorzystanie potencjału partnerów społecznych.

Rośnie rola organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych. Istnieje potrzeba wypracowania zasad współpracy organu administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi.

Cel strategiczny:

Organizacja pozarządowa i administracja publiczna partnerami w realizacji zadań pomocy społecznej.

W ramach tak przedstawionego celu przewiduje się następujące cele operacyjne:

Zlecenie przez administrację samorządową organizacjom pozarządowym zadań z zakresu pomocy społecznej.

Dla realizacji tego celu przewiduje się następujące działania:

- wypracowanie przez samorząd zasad zlecania zadań oraz opracowanie standardu usług,

Dobra współpraca administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w sferze pomocy społecznej:

- opracowanie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- stworzenie warunków do zwiększenia ilości organizacji pozarządowych na polu pomocy społecznej.

2. CHARAKTERYSTA GMINY POLSKA CEREKIEW

1. Prognoza demograficzna dla Gminy Polska Cerekiew do roku 2015.

W prognozowanym dziesięcioleciu przewidywany będzie znaczny spadek liczby ludności spowodowany w głównej mierze zmniejszeniem się liczby urodzeń, a także odpływem ludności szczególnie młodej generacji w poszukiwaniu pracy. Trwający od kilku lat spadek liczby urodzeń spowoduje w prognozowanym okresie czasu istotne zmiany w strukturze wiekowej ludności. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym będzie się zmniejszać. W ciągu kolejnych lat nastąpi niewielki przyrost, po czym ponownie liczba dzieci i młodzieży zacznie spadać. Przewiduje się, że w całym prognozowanym okresie w skali województwa, spadek ten wyniesie około 30%. Należy stwierdzić, że na skutek malejącej liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się średniego okresu trwania życia ludzkiego, proces starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał.

W Gminie Polska Cerekiew tendencje demograficzne nie odbiegają zbytnio od tendencji ogólnokrajowych czy województwa.

2. Problemy społeczne Gminy Polska Cerekiew w ujęciu pomocy społecznej.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy prowadzenie spraw pomocy społecznej, której celem jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadania Ośrodka obejmują zadania zlecone i zadania własne gminy będące realizacją polityki społecznej państwa w dziedzinie pomocy społecznej, a wynikają z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. / Dz.U Nr 64 poz.593 z 2004 r./

W zakresie pomocy społecznej zadania Ośrodka obejmują:

- tworzenie warunków organizacyjnych dla funkcjonowania pomocy społecznej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- ustalenie potrzeb oraz opracowywanie planów ich zaspokajania,
- ocenę potrzeb w zakresie środowiskowej pomocy społecznej
- pracę socjalną z jednostką, rodziną i środowiskiem,
- współdziałanie w sprawach pomocy społecznej z samorządem terytorialnym, instytucjami społecznymi i charytatywnymi,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej

W Gminie Polska Cerekiew zgodnie z danymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi świadczeniami z pomocy społecznej w roku 2004 objętych było 3,1 % ogółu mieszkańców. Oznacza to, że bez względu na rodzaj, formę oraz źródło finansowania świadczeniami objęto 149 rodzin, a w tych rodzinach 570 osób.

Uwzględniając przyczyny określone w art.3 ustawy o pomocy społecznej, z powodu których udzielono osobom i rodzinom pomocy, najwyższy procent w stosunku do ogółu ludności gminy stanowiło bezrobocie. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu bezrobocia wyniosła 59 , co stanowi 39 % w stosunku do wszystkich rodzin objętych pomocą społeczną w roku 2004.

Bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kędzierzynie – Koźlu na dzień 31.12.2004 roku liczba bezrobotnych w Gminie Polska Cerekiew przedstawia się następująco:

Ogółem bezrobotnych w Gminie Polska Cerekiew - 173 osób
w tym -z prawem do zasiłku dla bezrobotnych - 10 osób
-bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych - 163 osób

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi wynika, że wśród osób korzystających z pomocy społecznej w GOPS jest 56 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kędzierzynie – Koźlu .

Ważnym zjawiskiem dotyczącym bezrobocia na terenie naszej Gminy jest migracja osób młodych do państw zachodnich w poszukiwaniu zatrudnienia. Bardzo wiele osób jest zatrudnionych poza granicami kraju. Nie jest to zjawisko korzystne, zwłaszcza ze względu na relacje emocjonalne w rodzinach tych osób.

Patologie

a. przemoc w rodzinie

Każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniechanie, które zagrażają życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny, bądź poważnie szkodzą rozwojowi jego osobowości jest przemocą.

Przemoc fizyczna i psychiczna nie jest zjawiskiem zauważanym drastycznie na terenie naszej gminy.

Z danych Referatu Dzielnicowych Policji w Polskiej Cerekwi wynika, że w 2004 roku na 201 przeprowadzonych interwencji, 45 to interwencje domowe. W porównaniu z rokiem 2003 było ich o 5 więcej. 12 rodzin objęto dozorem w postaci „Niebieskiej Karty”. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety i dzieci.

Problem przemocy w rodzinie jest nieodwracalnie związany ze zjawiskiem nadużywania alkoholu. 38 interwencji wszczętych przez policję w 2004 roku miało miejsce w domach prywatnych.

Ponadto z informacji GOPS w Polskiej Cerekwi wynika, że na 149 rodzin otrzymujących pomoc socjalną, w 9 rodzinach występuje problem alkoholowy.

Przedstawione powyżej dane nie obrazują faktycznej skali zjawiska, przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinach. Niejednokrotnie sprawy zostają ujawniane w momencie badań lekarskich lub zmian zauważanych na ciele dzieci przez nauczycieli. Wówczas dopiero osoby krzywdzone są nakłaniane do poinformowania Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zaistniałych sytuacjach.

Problem każdej z rodzin wymaga indywidualnego rozważenia i podjęcia określonych środków zaradczych. Szczególnej pomocy wymagają dzieci wychowujące się w tych rodzinach, co wymaga powiększania się kręgu osób troszczących się o ich dobro.

b. osoby opuszczające zakłady karne

W celu przeciwdziałania pogłębianiu się zjawiska izolacji osób opuszczających zakłady karne i areszty śledcze oraz koordynacji działań instytucji i organów udzielających pomocy społecznej oraz postpenitencjarnej osobom pozbawionym wolności i ich rodzinom konieczne jest współdziałanie wielu instytucji.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej na terenie naszej gminy w roku 2004 opuściło zakłady karne 3 osoby. Wszystkie z nich wracają do rodzin, bądź do swoich domów. Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z administracją zakładów karnych podejmuje wspólne działania mające na celu przygotowanie osób opuszczających zakłady karne do społecznej readaptacji

Osadzony może wystąpić do OPS o objęcie stosowną pomocą swojej rodziny oraz sporządzenie i przesłanie do dyrektora zakładu karnego, w którym przebywa, informacji o sytuacji materialnej rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, na wniosek osoby zwalnianej z zakładu karnego, zapewnia jej pomoc w zakresie określonym przepisami ustawy o pomocy społecznej.

c. narkomania

W ostatnich latach systematycznie w szkołach naszej gminy prowadzone są programy profilaktyczne. Początkowo obejmowały swym zasięgiem uczniów starszych 13-15 latków. Obecnie zajęcia prowadzone są już w młodszych klasach szkół podstawowych. Programy te, oprócz dostarczenia niezbędnych informacji na temat szkodliwości substancji uzależniających wyposażają dzieci i młodzież w podstawowe umiejętności psychologiczne np. rozumienia siebie, kierowania sobą, porozumiewania się z innymi, dokonywania właściwych wyborów, w tym mówienia NIE.

Szczególnie wyraźnie eksponowane są zagrożenia wynikające z zażywania narkotyków w młodym wieku. Zażywanie narkotyków przez dzieci i młodzież na terenie gminy nie jest problemem szczególnie nabrzmiałym, ale istnieje i trudno go pominąć, bo wzrost innych negatywnych zjawisk społecznych prawdopodobnie zwiększy zagrożenia.

d. alkoholizm

Alkoholizm to choroba, której istotą jest utrata kontroli picia. Różna jest długość procesu uzależnienia. Może on trwać kilka lat (3-8), może też być krótszy (0,5 – 3 lat). Jego długość zależy od danej osoby – jej predyspozycji psychicznych i fizycznych. Jest to proces indywidualny. Alkoholizm jest chorobą, która atakuje wszystkie sfery życia człowieka - psychiczną, społeczną, emocjonalną, zawodową duchową. Podobnie jak osoba uzależniona, tak i rodzina z problemem alkoholowym, wykazuje pewne „chore” cechy. Problem alkoholowy rodzi różnorakie komplikacje w życiu rodzinnym.

Zawsze jest boleśnie odczuwany przez wszystkich członków rodziny. Zanim alkoholik uzna, że jest alkoholikiem, przeważnie przeczuwają to lub podejrzewają osoby z najbliższego otoczenia. Rodzina poprzez pewien rodzaj przystosowania się musi sprostać wynikłym z frustracji i zamętu sytuacjom. Dlatego też, jednym z ważniejszych obowiązków samorządu lokalnego jest kształtowanie polityki alkoholowej.

Corocznie realizowane są w szerokim zakresie działania wynikające z zadań ustawowych.

Dzięki działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, niektóre osoby decydują się na podjęcie leczenia odwykowego. Komisja opracowując szczegółowo swoje zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i ich wdrażania współpracuje ściśle z wieloma instytucjami.

Wspólnie z policją podejmowane są działania interwencyjne w rodzinach alkoholowych, zagrożonych przemocą, kontrolowane są punkty sprzedaży alkoholu. Z inicjatywy komisji, celem pomocy dzieciom alkoholików, utworzono siłownię przy Szkole Podstawowej w Polskiej Cerekwi.

W szkołach realizowane są programy profilaktyczne, a liczba nauczycieli – realizatorów stale wzrasta.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie swoich działań obejmują opieką rodziny, w których występuje problem alkoholowy. Urząd Gminy Polska Cerekiew, propagując zdrowy styl życia, wspiera wiele inicjatyw związanych z organizacją imprez masowych prowadzonych pod hasłami profilaktyki.

e. bezdomność

Bezdomność, z uwagi na skalę zjawiska, jego złożone przyczyny oraz szczególnie dotkliwe społeczno-ekonomiczne skutki, jest kwestią społeczną o zasięgu i znaczeniu globalnym, mającą swoje specyficzne, regionalne i lokalne uwarunkowania.

Bezdomność warunkują jego liczne przyczyny, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- rozpad rodziny,
- eksmisje,
- opuszczenie zakładu karnego, przy braku możliwości powrotu do mieszkania,
- brak stałych dochodów,
- przemoc w rodzinie,
- konflikty spowodowane brakiem tolerancji społecznej,
- uzależnienia, głównie alkoholizm,
- brak schronienia spowodowany np. likwidacją hoteli pracowniczych, opuszczeniem Domu Dziecka, szpitala psychiatrycznego.

Udzielanie pomocy osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy.

W praktyce bardzo ważnym elementem jest wyodrębnienie osób zagrożonych bezdomnością, poprzez rozpoznanie źródeł ich krytycznych sytuacji życiowych, określenie stopnia zagrożenia bezdomnością i wyodrębnienie grup rokujących wyjście z tego problemu. Następnie należy stworzyć dla tych osób indywidualne programy działania koncentrujące się bezpośrednio na zapobieganiu bezdomności.

Taka profilaktyka bezdomności wymaga kompleksowego współdziałania samorządowych i pozarządowych podmiotów polityki społecznej

Działania o charakterze profilaktycznym w gminie należy kierować m.in. do następujących grup społecznych:

- wychowanków opuszczających Domy Dziecka,
- byłych więźniów i osób opuszczających zakłady karne,
- środowisk patologicznych,
- osób i rodzin zagrożonych eksmisją,
- innych zagrożonych bezdomnością.

f. niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży

W świetle istniejącej wiedzy pedagogicznej determinantami nieprzystosowania społecznego są nie tyle pojedyncze czynniki, co całe kompleksy niekorzystnych czynników rozwojowych. Innymi słowy, nieprzystosowanie społeczne jest wadliwym przystosowaniem jednostki do społeczeństwa i jego kultury.

Do najczęściej wymienianych zachowań będących wskaźnikami nieprzystosowania społecznego zalicza się:

- notoryczne kłamstwa,
- ucieczki /z domu bądź szkoły/,
- alkoholizowanie,
- pasożytnictwo społeczne,
- nadużywanie środków odurzających,
- zachowania agresywne skierowane na otoczenie,
- zamachy samobójcze,
- zachowania przestępcze

Z informacji uzyskanych od dyrektorów szkół wynika, że w szkołach podstawowych na terenie Gminy Polska Cerekiew nie mają miejsca zachowania uczniów świadczące o ich demoralizacji /tj. rażącym naruszeniu zasad współżycia społecznego, dokonywaniu czynów przestępczych, systematycznym uchylaniu się od spełniania obowiązku szkolnego czy włączyć goście/.

W szkołach podstawowych i gimnazjach mają miejsce zachowania i sytuacje ryzykowne wśród uczniów, które stwarzają niebezpieczeństwo wzrostu patologii społecznej wśród młodzieży. Należą do nich: trudności w nauce, niepowodzenia szkolne, częste nieusprawiedliwione absencje w szkole, zaburzenia zachowania na tle emocjonalnym, zaburzone relacje z członkami społeczności szkolnej i rodziną, stosowanie przemocy, palenie papierosów i spożywanie alkoholu.

Z danych przedstawionych przez wychowawców klas wynika, że na 466 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjów, 52 uczniów, ma trudności w nauce, co stanowi 11% ogółu uczniów. Wielu z nich ponosi większe lub mniejsze porażki szkolne.

Dużą grupę ryzyka stanowią dzieci emocjonalnie zaniedbane, spragnione miłości, kontaktu i zainteresowania.

Przedstawione dane wskazują na konieczność podejmowania systematycznych działań wychowawczych i profilaktycznych we współpracy przede wszystkim z rodzicami.

Należy także pamiętać, że zjawisko niedostosowania społecznego i demoralizacji jest ściśle związane z problematyką społeczną tzn. bezrobociem, ubożeniem rodzin, brakiem perspektyw na przyszłość, ograniczaniem środków na pomoc najuboższym. Są to okoliczności znacznie utrudniające, zwłaszcza w szkołach, działania wychowawcze.

Niepełnosprawność

Lata 90 przyniosły zdecydowany przełom w podejściu do osoby niepełnosprawnej. Podejście opiekuńcze zostało stopniowo wyparte przez gwarantowanie praw osób niepełnosprawnych. Wyrażna jest obecnie tendencja do włączania osób niepełnosprawnych w nurt polityki zatrudnienia i integracja ze środowiskiem, zwłaszcza lokalnym. Polityka zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest ściśle związana z tradycjami i kulturą. Ważną kwestią jest zdefiniowanie niepełnosprawności, stworzenie systemu orzecznictwa do konkretnych form rehabilitacji zawodowej oraz świadomość samorządów lokalnych i przedsiębiorców.

Według szacunków statystycznych liczbę niepełnosprawnych w województwie opolskim określa się na 10,2 % ogółu mieszkańców regionu. Wartość ta, zdaniem demografów, będzie wskazywała stałą dynamikę wzrostową, jako wynik między innymi postępu cywilizacyjnego, zarówno w aspekcie pozytywnym, jak i negatywnym.

Na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi, wśród osób korzystających z pomocy Ośrodka aż 33 osób to osoby niepełnosprawne w tym 13 dzieci, co stanowi 22 % ogółu osób korzystających z pomocy.

Dane dotyczące osób niepełnosprawnych są zebrane tylko wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast w celu uzyskania pełnej informacji dotyczącej niepełnosprawności na terenie gminy należałoby przeprowadzić stosowne badania /np. ankieta/

3. INFRASTRUKTURA POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE POLSKA CEREKIEW

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

47-260 Polska Cerekiew ul. Raciborska 4 tel. (077) 487-65-27

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, jako zadania własne gminy, zadania zlecone i powierzone gminie na podstawie umów, a także przyjęte do realizacji na podstawie ustaw i porozumień.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych jednostki i rodziny oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Powinna w miarę możliwości doprowadzać do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do zadań zleconych gminie należy:

- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ✓ zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ✓ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań własnych gminy należy:

- ✓ udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- ✓ praca socjalna.
- ✓ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ✓ zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego ,
- ✓ tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- ✓ dożywianie dzieci,
- ✓ sprawienie pogrzebu,

- ✓ kierowanie do domu pomocy społecznej,
- ✓ przyznawanie i wypłacanie **świadczeń rodzinnych** (zasiłki rodzinne z dodatkami : dodatek z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,); i **świadczeń opiekuńczych** (zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym.
- ✓ przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

2. Świetlice

Na terenie Gminy Polska Cerekiew utworzono siłownię, w której dzieci i młodzież mają możliwość spędzenia czasu wolnego.

Istnieje także potrzeba utworzenia świetlic socjoterapeutycznych co najmniej w trzech wsiach gminnych tj; Zakrzów, Wronin, Grzędzin. Głównym zadaniem tych świetlic będzie łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie oraz eliminowanie zaburzeń zachowania i przede wszystkim tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce uczniom słabszym .

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem administracji samorządu terytorialnego powołaną na mocy ustawy.

Celem komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zapobieganie powstawaniu nowych problemów i zmniejszanie rozmiarów aktualnie występujących.

Zadania, które realizuje Gminna Komisja są ustalane w corocznym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych . Należą do nich głównie:

- zapobieganie powstawaniu nowych przypadków uzależnienia na terenie gminy.
- zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów.
- zmniejszenie ilości zaburzeń w funkcjonowaniu życia rodzinnego/ wypadki przemocy, agresji wobec członkom rodziny , zaniedbywanie dzieci/.

- zmniejszenie przypadków naruszania prawa i porządku publicznego w stanie nietrzeźwości .
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno - edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- udzielanie rodzinom oraz osobom uzależnionym profesjonalnych form pomocy psychologicznej.
- ustalenie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrolowanie przestrzegania zasad wynikających z ustawy.

4. Szkoły:

Szkoły są jednostkami publicznymi, ich cele i zadania określone są w ustawie o systemie oświaty. Zapewniają możliwość bezpłatnej nauki wszystkim uczniom zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami. Organizują bezpłatne i odpłatne zajęcia pozalekcyjne. Sprawują opiekę nad uczniami oraz współdziałają z rodzicami. Realizują optymalne warunki rozwoju ucznia z zachowaniem zasad bezpieczeństwa oraz promocji i ochrony zdrowia. Ponadto umożliwiają uczniom podtrzymywanie tożsamości narodowej, językowej i religijnej.

Na terenie gminy Polska Cerekiew istnieją 2 szkoły podstawowe i 1 gimnazjum .

- 1.Publiczna Szkoła Podstawowa w Polskiej Cerekwi , ul. Konarskiego 4, 47-260 Polska Cerekiew , tel. 077-480 26 61
- 2.Publiczna Szkoła Podstawowa we Wroninie , ul. Kościelna 1, 47-260 Polska Cerekiew , tel. 077 – 487 52 05
- 3.Publiczne Gimnazjum w Polskiej Cerekiew , ul. Konarskiego 4, 47-260 Polska Cerekiew , tel. 077 – 487 51 35

5.Przedszkola

Celem wychowania przedszkolnego jest kontynuacja wychowania domowego, wszechstronny rozwój wychowanków i przygotowanie ich do nauki w szkole. Podstawowym zadaniem przedszkola jest troska o zdrowie i bezpieczeństwo dzieci z uwzględnieniem indywidualizacji. Swoje zadania realizuje we współdziałaniu z rodzicami wychowanków, ze szkołami, organizacjami działającymi w środowisku oraz samorządem lokalnym.

Zapewnia wychowankom podtrzymanie i rozwijanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej oraz własnej historii i kultury. Zapewnia opiekę dzieciom niepełnosprawnym, niewymagającym odrębnego trybu życia i specjalnej opieki.

W gminie Polska Cerekiew funkcjonują 3 przedszkola jn:

- 1.Przedszkole Publiczne w Polskiej Cerekwi , ul. Ligonía 2, 47-260 Polska Cerekiew , tel. 077 – 487 51 89
- 2.Przedszkole Publiczne we Wroninie , ul. Kościelna 1, 47-260 Polska Cerekiew tel. 077 – 487 52 05
- 3.Przedszkole Publiczne w Zakrzowie , ul. Chopina 111 , 47-263 Zakrzów ,tel. 077- 487 54 16

6. Stacje Opieki „Caritas”

Mieszkańcy Gminy Polska Cerekiew mają stworzone możliwości pomocy medycznej i pielęgnacyjnej i rehabilitacyjnej w stacji Opieki „ Caritas” w Zakrzowie, ul. Chopina, tel 077 – 487 54 08 . Celem Stacji jest medyczna i pielęgnacyjna opieka nad ludźmi chorymi i starszymi w kooperacji z lekarzem. Całościowa opieka paliatywna nad pacjentami w terminalnym okresie choroby, opieka nad rodzinami zwłaszcza wielodzietnymi, poradnictwo w sprawach medycznych, higienicznych i w sprawach odżywiania. Pośrednictwo w nawiązywaniu kontaktów medycznych, socjalnych z parafią, sąsiadami i urzędami. Pomoc duchowa oraz religijna osobom chorym, wypożyczanie sprzętu technicznego i środków medycznych dla celów opieki, leczenia i rehabilitacji.

Placówki służby zdrowia na terenie Gminy Polska Cerekiew :

- ❖ Indywidualna Praktyka Lekarska Adriana Łukowska – Zdobyłak w Polskiej Cerekwi , ul. Ligonía , 47-260 Polska Cerekiew tel. 077 487 51 29
- ❖ Indywidualna Praktyka Lekarska Beata Sarnecka we Wroninie , ul. Głębczycka , 47-260 Polska Cerekiew , 077 407 52 07

4. PRIORYTETY POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE POLSKA CEREKIEW

1. Priorytety pomocy społecznej

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych jednostek i rodzin
- zapewnienie potrzeb związanych z realizacją pracy socjalnej, prowadzące do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin
- przeciwdziałanie i zapobieganie marginalizacji coraz liczniejszych grup społecznych
- poprawa jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- rozwój, kształcenie i doskonalenie warsztatu pracy pracowników pomocy społecznej

2. Priorytety polityki prorodzinnej

- rozszerzenie zasięgu funkcjonowania świetlic socjoterapeutycznych
- zapewnienie dzieciom z rodzin najuboższych jednego gorącego posiłku dziennie
- zorganizowanie wypłat świadczeń rodzinnych i dodatków do tych świadczeń
- pomoc mieszkaniowa dla osób najuboższych

3. Priorytety ochrony zdrowia

- realizacja programów profilaktycznych dotyczących zdrowia
- propagowanie programów dot. zdrowego stylu życia

4. Priorytety programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- adaptacja pomieszczenia w Ośrodku Zdrowia w Polskiej Cerekwi na punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin.
- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym

- pomoc w lepszym diagnozowaniu i interwencji wobec osób uzależnionych w placówkach Niepublicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej, policji, GOPS
- pomoc terapeutyczna /indywidualna i grupowa/ dla wychowanków świetlicy
- edukacja nauczycieli w zakresie rozpoznawania problemu rodziny alkoholowej i możliwości wczesnej pomocy
- utworzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy .

5. Priorytety narkomanii

- realizowanie interwencyjnych i długofalowych strategii zaradczych
- realizacje happeningów profilaktycznych z wykorzystaniem zaangażowania i pomysłów młodzieży

6. Priorytety budownictwa socjalnego

- opracowanie działań interwencyjnych w przypadkach losowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury,
- zamiana mieszkań socjalnych.

7. Priorytety edukacji publicznej

- zapewnienie możliwości bezpłatnej nauki wszystkim uczniom zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami,
- umożliwienie uczniom zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły podstawowej i gimnazjum,
- umożliwienie absolwentom gimnazjum dokonania świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia,
- sprawowanie opieki nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb i możliwości,
- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- zapewnienie warunków do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego (dz. 6-letnie),

- objęcie wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku 3-5 lat,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry pedagogicznej szkół i przedszkoli,
- stworzenie warunków do podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych ludności wiejskiej,
- przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej.

5. POTRZEBY ORAZ PREFERENCJE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE POLSKA CEREKIEW na 2005 rok

1. Potrzeby oraz preferencje pomocy społecznej

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin w powiązaniu z rozwinięciem pracy socjalnej w celu realizacji ustawowej misji pomocy społecznej, którą jest doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia się /realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej/
- zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym i chorym - /gmina, GOPS, Caritas, PCPR, organizacje pozarządowe/
- organizowanie wolontariatu /GOPS, Caritas, organizacje pozarządowe/
- tworzenie grup wsparcia w celu integracji osób starszych, niepełnosprawnych – GOPS, wolontariusze, organizacje pozarządowe/
- permanentne doszkalać kadry GOPS
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- zapewnienie lokali socjalnych lub miejsc noclegowych dla osób bezdomnych i opuszczających zakłady karne / gmina, GOPS, organizacje pożytku publicznego /
- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy
- realizacja rządowych programów przeciwdziałania bezrobociu, szkolenia, kursy
- posiłki dla osób potrzebujących /gmina, GOPS/
- rozszerzenie współpracy w zakresie wypoczynku letniego dzieci i młodzieży /gmina, GOPS, organizacje pozarządowe, szkoły, sołectwa, Kuratorium Oświaty/

2. Potrzeby oraz preferencje profilaktyki prorodzinnej

- dożywianie dzieci z rodzin najuboższych (szkoły ,gmina, GOPS/
- uruchomienie informacji dla mieszkańców dotyczącej świadczeń rodzinnych /gmina, GOPS, rady sołectkie, radni /

3. Potrzeby i preferencje ochrony zdrowia

- zapewnienie całościowej opieki medycznej i pielęgnacyjnej mieszkańcom gminy /NZOZ wraz z lekarzami rodzinnymi, Stacja Opieki Caritas/
- łatwy dostęp do badań profilaktycznych /Gmina, GOPS/
- szerzenie profilaktyki zdrowotnej poprzez organizowanie pogadanek w sprawach medycznych, higienicznych, zdrowego odżywiania / Caritas, szkoła, GOPS/
- opieka paliatywna nad pacjentami w terminalnym okresie choroby /Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej , Caritas, hospicjum/
- współpraca z GOPS w sprawie rozwiązywania problemów socjalno – bytowych chorych i ich rodzin
- udostępnienie sprzętu rehabilitacyjnego / Caritas, GOPS, PCPR/

4. Potrzeby i preferencje programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

- realizacja działań ograniczających szkody poprzez zmniejszanie dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży
- edukacja sprzedawców w zakresie współodpowiedzialności prawnej i społecznej
- rozszerzanie pomocy dla osób uzależnionych poprzez tworzenie grup samopomocowych i wsparcia
- tworzenie lokalnych /wiejskich/ pododdziałów świetlicy tak zwanych ognisk wiejskich
- angażowanie do pracy z dziećmi młodych wolontariuszy /uczniów szkół średnich oraz studentów/
- rozszerzanie współpracy z rodzicami w zakresie edukacji i pomocy terapeutycznej
- organizowanie specjalistycznych zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci zagrożonych problemami alkoholizmu i narkomanii

5. Potrzeby i preferencje narkomanii

- prowadzenie profilaktyki I stopnia wśród dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców
- szkolenia z zakresu interwencji, diagnozy, pomocy pracowników służb społecznych /pracowników policji, służby zdrowia, pomocy społecznej/
- współpraca z krajowymi ośrodkami leczenia i rehabilitacji dzieci i młodzieży dotkniętych problemem narkomanii

6. Potrzeby i preferencje budownictwa socjalnego

- adaptacja z istniejącego na terenie gminy zasobu mieszkań lokali na mieszkania socjalne
- wygospodarowanie mieszkań zastępczych
- stworzenie wykazu osób chętnych do zamiany lokali mieszkalnych

7. Potrzeby i preferencje edukacji publicznej

- określić docelową, najbardziej optymalną, sieć szkół i przedszkoli,
- w budżecie gminy zabezpieczyć środki finansowe na doposażenie szkół i przedszkoli w sprzęt i pomoce,
- współpraca z organizacjami, podmiotami gospodarczymi i rodzicami w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz wypoczynku w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych,
- wdrażanie programów promujących różne formy aktywizacji mieszkańców gminy, w tym programów edukacji patriotycznej, regionalnej i obywatelskiej,
- poprawa bazy lokalowej – budowa nowych obiektów, remonty kapitalne i bieżące istniejących już budynków,
- organizowanie doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego zgodnie z potrzebami placówek oświatowych gminy,
- wdrażanie różnego rodzaju programów profilaktycznych,
- organizowanie bezpłatnych i odpłatnych zajęć pozaszkolnych,
- zabezpieczenie właściwej opieki świetlicowej dla uczniów dowożonych i dojeżdżających,
- udzielanie pomocy uczniom, którzy z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych wymagają wsparcia.

UCHWAŁA NR .....
Rady Gminy w Polskiej Cerekwi
z dnia .....

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi na lata 2016-2020

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 5 i 6 oraz art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446, 1579) oraz art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. , poz. 930 z późn . zm.)

Rada Gminy Polska Cerekiew, uchwała co następuje

§ 1

Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 –2020 , która stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały .

§ 2

Za koordynację realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2020 odpowiedzialny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Polska Cerekiew

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

INFORMACJA ZA 2012 r.

Z realizacji UCHWAŁY NR XVIII/155/2005 r. Rady Gminy w Polskiej Cerekwi z dnia 01.03.2005 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi na lata 2005-2015.

Uchwałą nr XVIII/155/2005 r. Rady Gminy w Polskiej Cerekwi z dnia 01.03.2005 r. przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi na lata 2005 –2015.

Misją strategii - jest polityka społeczna zapewniająca naszym mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, kompleksową pomoc rodzinom, wspomaganie potrzebujących, rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa .

Wizją strategii - jest pomoc społeczna Gminy Polska Cerekiew jako fundament wsparcia socjalnego oraz aktywizacja mieszkańców .

Celem głównym strategii - jest pomoc społeczna jako skuteczna i sprawna jednostka wsparcia społecznego mieszkańców gminy Polska Cerekiew.

Cel główny strategii realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który wypełnia zadania z zakresu pomocy społecznej, jako zadania własne gminy, zadania zlecone i powierzone gminie na podstawie umów, a także przyjęte do realizacji na podstawie ustaw i porozumień.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych jednostki i rodziny oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Powinna w miarę możliwości doprowadzać do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do zadań własnych i zleconych gminie należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- praca socjalna,

- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego ,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywanie dzieci,
- sprawienie pogrzebu,
- kierowanie do domu pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie **świadczeń rodzinnych** (zasiłki rodzinne z dodatkami : dodatek z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,); i **świadczeń opiekuńczych** (zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

W okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. objętych było świadczeniami z pomocy społecznej rodzin 316 bez względu na rodzaj , formę oraz źródło finansowania świadczeń, co stanowi 7,24% ogółu mieszkańców.

DO GŁÓWNYCH OBSZARÓW STRATEGII ZALICZAMY :

- 1. długotrwałe bezrobocie**
- 2. kryzys rodziny**
- 3. marginalizacja grup społecznych**
- 4. kształtowanie świadomości w sferze pomocy społecznej**
- 5. wykorzystywanie potencjału partnerów społecznych .**

1.Długotrwałe bezrobocie .

Zjawisko bezrobocia na dzień 31.12.2011 r. przedstawia się następująco : liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosi 223 czyli 5,11 % ogółu mieszkańców .

W celu zapobiegania długotrwałego bezrobocia w 2011 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie projektu Program Operacyjny Kapitał Ludzki – Priorytet VII – Promocja integracji

społecznej – Działanie: 7.1 Poddziałanie: 7.1.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez środki pomocy społecznej. Projekt pn: „Praca – szansą na lepsze życie” realizowany był w okresie od lutego 2011 r. do września 2011 r. Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej bezrobotnych będących długotrwałymi klientami Ośrodka.

Celami szczegółowymi projektu było:

- zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły
- zwiększenie zdolności komunikacyjnych uczestników projektu
- zdobycie kluczowych umiejętności społecznych umożliwiających ponowne wejście na rynek pracy.

W tym celu wytypowano grupę beneficjentów – 6 osób. Są to osoby niepracujące, długotrwale bezrobotne i korzystające z pomocy społecznej. W ramach projektu organizowane zostały: szkolenia z doradcą zawodowym, poradnictwo psychologiczne, kursy obsługi komputera, kurs prawa jazdy kat. B oraz kurs opieki nad osobami starszymi i chorymi. Beneficjenci otrzymali także dodatkowe wsparcie finansowe.

Głównymi rezultatami programu miało być:

- uzyskanie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych
- uzyskanie zaświadczeń o ukończonych kursach
- podniesienie samooceny
- zdolność poruszania się po rynku pracy
- umiejętność pracy w zespole.

Całość działań była realizowana w oparciu o zasoby kadrowe i infrastrukturalne GOPS- u. Budżet projektu wynosił : 41.266,00 zł ,w tym środki własne:4.332,93 zł. Program był wartością dodaną i jako działanie ponadprogramowe GOPS-u i bez wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego nie byłoby możliwe zrealizowanie tak kompleksowego programu.

Ponadto w celu aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej od 2006 r. w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie- Koźlu prowadzone są prace społecznie użyteczne . Przy wykonywaniu tych prac w roku 2011 uczestniczyło osób 5 bezrobotnych, zarejestrowanych i nie pobierających zasiłku dla bezrobotnych oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej . Zadanie finansowane jest w 60 % przez Urząd Pracy pozostała część to środki własne gminy. Koszt roboczogodziny wynosi 7,30 zł. Każdy z bezrobotnych obowiązkowo przepracowuje 40 godzin miesięcznie .

Urząd Gminy co roku organizuje dla długotrwale bezrobotnych prace interwencyjne i roboty publiczne, a także staże.

2.Kryzys rodziny .

W celu przeciwdziałania patologiom społecznym GOPS współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie , Policją , Sądem, Szkołami, Przedszkolami , Komisją Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym oraz Ośrodkiem Zdrowia.

Współpraca ta polega na umiejętnym postawieniu diagnozy i opracowaniu planu pomocy . Przepływ informacji daje możliwość obiektywnej oceny sytuacji rodziny. Od roku 2011 działa Zespół Interdyscyplinarny na terenie gminy Polska Cerekiew zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 , poz. 1493 z późn. zm.) oraz Uchwałą Nr V/22/2011 Rady Gminy w Polskiej Cerekwi z dnia 25.03.2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania .

Zjawisko przemocy nie jest zjawiskiem drastycznie zauważalnym. W roku 2011 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 3 „Niebieskie Karty” Przedstawione dane nie obrazują jednak całego zjawiska na terenie gminy.

Przemocy niejednokrotnie towarzyszy nadużywanie alkoholu. Dlatego też , GOPS ściśle współpracuje z Komisją ds Rozwiązywania i Przeciwdziałania Alkoholizmowi . W okresie od 01.01.2011 do 31.12.2011 wpłynęło 10 wniosków do w/w Komisji.

Dzięki działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzone są systematycznie w szkołach naszej gminy programy profilaktyczne mające na celu zapobieganie uzależnieniom od narkotyków i alkoholu wśród młodzieży i dzieci w wieku szkolnym .

Corocznie ze środków komisji opłacane są kolonie dla dzieci z rodzin alkoholowych wytypowanych przez GOPS . W roku 2011 w wypoczynku letnim zorganizowanym w Mrzeżynie uczestniczyło 14 dzieci,

Ponadto w roku 2011 zorganizowano Wieczór Wigilijny dla osób samotnych, emerytów i rencistów . W okresie świątecznym do rąk dzieci z rodzin najuboższych i osób starszych , samotnych , niepełnosprawnych trafiają paczki świąteczne. W ramach wieloletniego programu „ pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznawane są talony na zakup żywności . Objętych programem jest 178 osób. Opłacane są także obiady w stołówkach szkolnych i przedszkolnych dla dzieci i młodzieży, a także dla osób dorosłych kwalifikujących się do otrzymania w/w pomocy. W roku 2011 z tej formy pomocy skorzystało 43 dzieci oraz 4 osoby dorosłe.

Osobom nadużywającym alkoholu pomoc udzielana jest głównie w formie bezgotówkowej (talony żywnościowe, zakup opału , zakup lekarstw, opłata za energię elektryczną) w celu zapobiegania marnotrawienia środków finansowych .

3. Marginalizacja grup społecznych .

Marginalizacja jest zjawiskiem ściśle powiązaniem z patologią społeczną , z długotrwałym bezrobociem, kryzysem rodziny . Możemy wyróżnić tutaj także problem niepełnosprawności . Aby zapobiec wykluczeniu licznej grupy osób niepełnosprawnych , niedołączonych z powodu wieku lub inwalidztwa z życia społecznego GOPS w Polskiej Cerekwi współpracuje z punktem rehabilitacyjnym Stacji Caritas w Zakrzowie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie –Koźlu, a także z Ośrodkami Zdrowia na terenie gminy.

Uchwałą nr XXVII/234/2006 r. Rady Gminy w Polskiej Cerekwi gmina Polska Cerekiew podjęła współpracę z gminą Kędzierzyn –Koźle w zakresie zapewnienia osobom z terenu gminy Polska Cerekiew , niepełnosprawnym z powodu upośledzenia umysłowego i zaburzeń psychicznych , pobytu dziennego oraz specjalistycznych usług opiekuńczych przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Promyczek” z siedzibą w Kędzierzynie –Koźlu.

GOPS zapewnia także świadczenie usług opiekuńczych osobom starszym i niedołączonym, które swoim staraniem nie potrafią zaspokoić swoich podstawowych potrzeb . W roku 2011 objętych tą formą pomocy było 9 osób .

Osoby wymagające całodobowego wsparcia umieszczane są w domach pomocy społecznej . Oprócz działalności opiekuńczej tutaj Ośrodek zajmuje się wypłacaniem świadczeń opiekuńczych . Miesięcznie wypłacanych jest 90 zasiłków pielęgnacyjnych dla 87 rodzin , 10 świadczeń pielęgnacyjnych dla osób rezygnujących z pracy w celu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny oraz 12 zasiłków stałych osobom starszym o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

4. Kształtowanie świadomości w sferze pomocy społecznej .

Pracownicy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej w pełni udzielają wszelkich informacji o możliwości korzystania z pomocy społecznej zainteresowanym osobom. Oprócz tego w 2005 r. Ośrodek opracował karty usług dla poszczególnych świadczeń, które umieszczono w internecie na stronach Urzędu Gminy Polska Cerekiew. Każda karta zawiera wyczerpujące

informacje na temat rodzaju świadczenia, podstawy prawnej jego przyznania a także jakie dokumenty należy przedstawić ubiegając się o dane świadczenie.

5. Wykorzystanie potencjału partnerów społecznych .

Pozarządową instytucją, która wspiera swym potencjałem mieszkańców gminy jest Caritas przy Parafii Rzymsko - Katolickiej w Polskiej Cerekwi oraz Towarzystwo Społeczno - Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim.

Bezpośrednio do rąk osób najbardziej potrzebujących trafia pomoc w formie produktów żywnościowych . Weryfikacja środowisk, do których trafia wyżej wymieniona pomoc odbywa się w porozumieniu z pracownikami tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kolejnym zadaniem realizowanym, w zakresie strategii jest ochrona zdrowia poprzez zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do badań profilaktycznych .

Opracowała :
Barbara Semak

INFORMACJA ZA 2015 r.

Z realizacji UCHWAŁY NR XVIII/155/2005 r. Rady Gminy w Polskiej Cerekwi z dnia 01.03.2005 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi na lata 2005-2015.

Celem głównym strategii - jest pomoc społeczna jako skuteczna i sprawna jednostka wsparcia społecznego mieszkańców gminy Polska Cerekiew.

Cel główny strategii realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który wypełnia zadania z zakresu pomocy społecznej, jako zadania własne gminy, zadania zlecone i powierzone gminie na podstawie umów, a także przyjęte do realizacji na podstawie ustaw i porozumień.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych jednostki i rodziny oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Powinna w miarę możliwości doprowadzać do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Do zadań własnych i zleconych gminie należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego ,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywanie dzieci,
- sprawienie pogrzebu,
- kierowanie do domu pomocy społecznej,

- przyznawanie i wypłacanie **świadczeń rodzinnych** (zasiłki rodzinne z dodatkami : dodatek z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania) i **świadczeń opiekuńczych** (zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń z **funduszu alimentacyjnego**,
- przyznawanie i wypłacanie **dodatków mieszkaniowych oraz dodatków energetycznych**.
- realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .
- realizacja ogólnopolskiego programu „Karta Dużej Rodziny”.
- realizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .

W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. objętych było świadczeniami z pomocy społecznej osób 231 bez względu na rodzaj , formę oraz źródło finansowania świadczeń, co stanowi 5,48 % ogółu mieszkańców (4213).

DO GŁÓWNYCH OBSZARÓW STRATEGII ZALICZAMY :

- 1.długotrwałe bezrobocie**
- 2.kryzys rodziny**
- 3.marginalizacja grup społecznych**
- 4.kształtowanie świadomości w sferze pomocy społecznej**
- 5.wykorzystywanie potencjału partnerów społecznych .**

1.Długotrwałe bezrobocie .

Zjawisko bezrobocia na dzień 31.12.2015 r. przedstawia się następująco : liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wynosi 182 czyli % 4,32 ogółu mieszkańców .

W celu aktywizacji zawodowej długotrwałe bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej od 2006 r. w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie- Koźlu prowadzone są prace społecznie użyteczne . Przy wykonywaniu tych prac w roku 2015 uczestniczyło osób 5 bezrobotnych, zarejestrowanych i nie pobierających zasiłku dla bezrobotnych oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej . Zadanie finansowane jest w

60 % przez Urząd Pracy pozostała część to środki własne gminy. Koszt roboczogodziny wynosi 8,10 zł. Każdy z bezrobotnych obowiązkowo przepracowuje 40 godzin miesięcznie .

Urząd Gminy co roku organizuje dla długotrwale bezrobotnych prace staże. W roku 2015 r. przyjętych na staż było 32 osoby z tego wszyscy po odbyciu stażu zostali zatrudnieni na umowę o pracę i okres od 1 m-c do 3 m-cy ze środków własnych .

2.Kryzys rodziny .

W celu przeciwdziałania patologiom społecznym GOPS współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie , Policją , Sądem, Szkołami, Przedszkolami , Komisją Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym, Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Ośrodkiem Zdrowia. Ponadto w roku 2015 Rada Gminy w Polskiej Cerekwi uchwaliła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 dający możliwość

Współpraca ta polega na przepływie informacji co daje możliwość obiektywnej oceny sytuacji rodziny i umiejętnym postawieniu diagnozy oraz opracowaniu planu pomocy .

Zjawisko przemocy nie jest zjawiskiem drastycznie zauważalnym. W roku 2015 Zespół Interdyscyplinarny prowadził 13 „Niebieskich Kart” w tym 11 nowo założonych oraz 6 zostały umorzone. Przedstawione dane nie obrazują jednak całego zjawiska na terenie gminy.

Przemocy niejednokrotnie towarzyszy nadużywanie alkoholu. Dlatego też , GOPS ściśle współpracuje z Komisją ds Rozwiązywania i Przeciwdziałania Alkoholizmowi . W okresie od 01.01.2015 do 31.12.2015 wpłynęło 3 wnioski do w/w Komisji.

Dzięki działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzone są systematycznie w szkołach naszej gminy programy profilaktyczne mające na celu zapobieganie uzależnieniom od narkotyków i alkoholu wśród młodzieży i dzieci w wieku szkolnym .

Corocznie ze środków komisji opłacane są kolonie dla dzieci z rodzin alkoholowych wytypowanych przez GOPS oraz ZGSP w Polskiej Cerekwi .W roku 2015 w wycieczce letnim zorganizowanym w Rabce Zdrój uczestniczyło 12 dzieci.

Ponadto w roku 2015 zorganizowano Wieczór Wigilijny dla osób samotnych, emerytów i rencistów . W okresie świątecznym do rąk dzieci z rodzin najuboższych i osób starszych ,trafiają paczki świąteczne. W ramach wieloletniego programu „pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyznawane są talony na zakup żywności . Objętych programem było 143 osób. Opłacane są

także obiady w stołówkach szkolnych i przedszkolnych dla dzieci i młodzieży. W roku 2015 z tej formy pomocy skorzystało 38 dzieci .

Osobom nadużywającym alkoholu pomoc udzielana jest głównie w formie bezgotówkowej (talony żywnościowe, zakup opału, zakup lekarstw, opłata za energię elektryczną) w celu zapobiegania marnotrawienia środków finansowych .

3. Marginalizacja grup społecznych .

Marginalizacja jest zjawiskiem ściśle powiązaniem z patologią społeczną , z długotrwałym bezrobociem, kryzysem rodziny . Możemy wyróżnić tutaj także problem niepełnosprawności. Aby zapobiec wykluczeniu licznej grupy osób niepełnosprawnych , niedołączonych z powodu wieku lub inwalidztwa z życia społecznego GOPS w Polskiej Cerekwi współpracuje z punktem rehabilitacyjnym Stacji Caritas w Zakrzowie oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie –Koźlu, a także z Ośrodkami Zdrowia na terenie gminy.

GOPS zapewnia także świadczenie usług opiekuńczych osobom starszym i niedołączonym, które swoim staraniem nie potrafią zaspokoić swoich podstawowych potrzeb . W roku 2015 objętych tą formą pomocy było 6 osób .

Osoby wymagające całodobowego wsparcia umieszczane są w domach pomocy społecznej w roku 2015 przebywających w DPS było 8 osób . W chwili obecnej 3 osoby z terenu gminy przebywają w DPS . Oprócz działalności opiekuńczej tutaj Ośrodek zajmuje się wypłacaniem świadczeń opiekuńczych. Miesięcznie wypłacanych jest 84 zasiłków pielęgnacyjnych (153 zł), świadczenie pielęgnacyjne (1200 zł) dla 8 osób opiekujących się niepełnosprawnym dzieckiem oraz 4 specjalne zasiłki opiekuńcze (520 zł) dla osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny oraz 14 zasiłków stałych osobom starszym o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

4. Kształtowanie świadomości w sferze pomocy społecznej .

Pracownicy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej w pełni udzielają wszelkich informacji o możliwości korzystania z pomocy społecznej zainteresowanym osobom. Oprócz tego w 2005 r. Ośrodek opracował karty usług dla poszczególnych świadczeń, które umieszczono w internecie na stronach Urzędu Gminy Polska Cerekiew. Każda karta zawiera wyczerpujące informacje na temat rodzaju świadczenia, podstawy prawnej jego przyznania a także jakie dokumenty należy przedstawić ubiegając się o dane świadczenie.

5. Wykorzystanie potencjału partnerów społecznych .

Pozarządową instytucją, która wspiera swym potencjałem mieszkańców gminy jest Caritas przy Parafii Rzymsko - Katolickiej w Polskiej Cerekwi oraz Towarzystwo Społeczno - Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim . Organizacje pozarządowe swoim działaniem wspierają realizowanie programów na rzecz rodziny oraz upowszechniają pozytywne wzorce funkcjonowania rodziny.

Kolejnym zadaniem realizowanym, w zakresie strategii jest ochrona zdrowia poprzez zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do badań profilaktycznych monitorowanie środowisk zagrożonych przez pielęgniarce środowiskowe .

Opracowała :
Barbara Holyś

Polska Cerekiew 28.01.2013 r.

GOPS.0641.13.2013

PCPR K-Koźle

Zgodnie z pismem z dnia PCPR/ORG/8110/40/2013 z dnia 11.01.2013 r. poniżej podaję informację nt. zrealizowanych działań Powiatowej Strategii Integracji i Rozwiązywania problemów Społecznych na lata 2008-2015 w gminie Polska Cerekiew .

Cele szczegółowe	Działania	Forma realizacji
Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych	Zorganizowanie systemu działań wspierających dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	- możliwość skorzystania z usług stacji CARITAS (zabiegi pielęgnacyjne, rehabilitacja) -udostępnienie ofert wypożyczenia bądź zakupu sprzętu rehabilitacyjnego - obsługa świadczeń pielęgnacyjnych w tym wypłacanie zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych - pomoc finansowa dla osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej
	Organizowanie procesu kształcenia uczniom	- możliwość kształcenia i uczestnictwa w zajęciach

	niepełnosprawnym dostosowanego do indywidualnych możliwości	indywidualnych prowadzonych przez szkoły dla dzieci niepełnosprawnych
Dobrze rozwinięty system pomocy społecznej w Powiecie (pod względem instytucjonalnym i oferty pomocowej), zabezpieczający wsparcie osobom i rodzinom pozostającym w trudnej sytuacji bytowej		- działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w formie wsparcia dla osób i rodzin pozostających w trudnej sytuacji bytowej lub rodzinnej
Intensywna działalność podmiotów sfery społecznej w celu edukacji osób bezrobotnych, w tym w zakresie nabycia podniesienia i zmiany kwalifikacji zawodowych oraz podniesienia kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy	Realizowanie projektów w ramach EFS mających na celu wsparcie dla osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych w zakresie rozwijania umiejętności poruszania się po rynku pracy	- realizacja przez GOPS projektu „Praca szansą na lepsze życie ” przeznaczonego dla osób długotrwale bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
Działania niwelujące apatię społeczną mieszkańców oraz poprawiające wizerunek pomocy społecznej	Organizowanie imprez o charakterze integracyjnym i aktywizującym (w tym rekreacyjno-sportowych, kulturalnych, itp.)	-wigilia dla osób starszych i samotnych -cykliczne spotkania seniorów z terenu gminy w centrum Kultury w Polskiej Cerekwi - dzień babci i dziadka -ferie kulturalno-sportowe -Różany poniedziałek -Dzień Kobiet – koncert z tej okazji

		<ul style="list-style-type: none"> -Warsztaty Wielkanocne -dzień Matki i dzień Ojca -Wielki Koncert Floriański - Festyn Rodzinny -festiwal Orkiestr Dętych -Piknik Historyczny -Oktoberfest 2012 Wieczór z Okazji dnia Papieskiego - Wieczór Halloween -Koncert z okazji Święta Niepodległości -Sylwester przed Urzędem Gminy
Doskonalenie form pomocy osobom bezdomnym oraz ich readaptacji społecznej	Ścisła współpraca Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Domu dla Osób Najuboższych i Bezdomnych „Markot”	- w 2012 umieszczona została 1 osoba w domu Markot z terenu gminy Polska Cerekiew i GOPS ponosi odpłatność za pobyt.
Rozwój współpracy interdyscyplinarnej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	Cykliczne spotkania interdyscyplinarne specjalistów z różnych dziedzin sfery społecznej w celu podejmowania nowych rozwiązań na zasadzie partnerstwa lokalnego	- ścisła współpraca oraz wymiana doświadczeń pomiędzy Policją, służbą zdrowia, oświatą ,Sądem
Diagnozowanie i objęcie szczególną pomocą i pracą socjalną rodzin i osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej	Doskonalenie diagnozy środowisk, dysfunkcji w rodzinach, zasobów i deficytów jednostek, rodzin i społeczności	- działalność OPS
	Wprowadzanie nowych metod i rozwiązań w pracy socjalnej, wzbogacanie oferty pomocowej ,oparcie pracy z klientem na kontrakcie socjalnym	- działalność OPS
Podejmowanie szeroko zakreślonych działań i	Budowanie lokalnego systemu wsparcia na bazie współpracy	- działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

nowych rozwiązań zgodnie z ustawą z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	między poszczególnymi instytucjami sfery społecznej	
Wspieranie rodzin- opieka nad dzieckiem i rodziną	Zapewnienie profesjonalnej pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej	- praca socjalna z rodzinami zagrożonymi
	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci młodzieży	III elementarz program siedmiu kroków – programem objęto 86 dzieci szkolnych (szkolenia , warsztaty i superwizje)
	Ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia i jego przyczyn poprzez wsparcie osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie reintegracji zawodowej oraz wsparcie dla otoczenia tych osób.	- organizacja prac społecznie użytecznych, robót publicznych, staże dla dorosłych oraz absolwentów